

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä Kokous 2(11)/2023

Aika: tiistai 9.5.2023 klo 14:01-15:49

Paikka: Teams –kokous

Läsnä:

Haapanen Kaisa	Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry
Hellstedt Mirja	Kilpirauhasliitto ry
Kauppinen Hanna	Itä-Suomen yliopisto
Kiviranta Päivi, puheenjohtaja	Fimea
Knuuti Katja, sihteeri	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Koistinen Paavo	Kuluttajaliitto
Nyberg Niina	Itä-Suomen yliopisto
Mustonen Satu	Hengityслиitto ry
Sydänmaalakka Olavi	Mielenterveyden keskusliitto ry
Tähkä Katja	Syöpäjärjestöt

Kutsuttuna:

Tolonen Hanna

Linden Kari

Kolme nostoa kokouksesta

1. Tutkimustrategia ja sen päivitysprosessi olivat mielenkiintoisia.
2. Uudet Lääkeinformaatioverkoston käytännönläheiset materiaalit saivat paljon kiitosta.
3. Koordinaatioryhmän terveiset kokonaisuutena olivat kiinnostavia. Koordinaatioryhmän kokousmuistio löytyy [Innokylästä](#).

MUISTIO

1. Kokouksen avaus

Päivi avasi kokouksen 14.01. Päivi toimi puheenjohtajana, koska Tarja ja Katriina olivat estyneitä. Kokouksen aluksi käytiin esittäytymiskierros, koska paikalla oli vierailijoina Hanna Tolonen ja Kari Linden Tutkimus- ja seuranta työryhmästä.

2. Edellinen kokous / ”kertaus”

Edellisellä kerralla todettiin, että olisi tärkeä kerrata muiden ryhmien päätavoitteita, sekä odoteltiin Lääkehoidon päivää.

3. Tutkimus ja seuranta-työryhmä: tutkimusstrategian päivitysprosessi

Hanna Tolonen ja Kari Linden vierailivat Tutkimus- ja seuranta työryhmästä.

Tutkimus- ja seuranta -työryhmä kiertää kaikki Lääkeinformaatioverkoston työryhmät tutkimusstrategian päivittämiseen liittyen. Hanna kertasi Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston tutkimusstrategian, sen tavoitteet ja rakenteen (ks. liite). Hanna kertoi, että tarkoituksena myös tunnistaa mahdolliset päivitystarpeet strategiaan ja tunnistettuihin tutkimustarpeisiin. Tutkimusstrategian viitekehys perustuu 2020 vuonna hyväksytyyn väitöskirjaan ([Mononen, Niina: From Paper to Cyber : Medicines Information as a Strategic Goal in Finland and the European Union, 2020](#)), missä todetaan, että tutkimusta tulisi tehdä kolmella tasolla (mikro-, meso- ja makrotasolla). Tutkimustrategiassa aiheet on jaoteltu tasojen mukaisesti.

Tutkimustrategian lisäksi työryhmä seuraa lääkeinformaatiostrategian toteutumista ja verkoston toimintaa, mutta myös viestii tutkimustiedosta. Työryhmä haluaa kerätä muiden työryhmien tunnistamia uusia tutkimusaiheita. Strategiassa on tunnistettu osallisuus-työryhmän osalta lääkehoitoprosessi tärkeäksi osatekijäksi. Liitteessä esitetty työryhmävierailuilla esille nousseita lääkeinformaatioon liittyviä relevantteja tutkimusaiheita. Todettiin, että strategiassa esitetyt aiheet ovat edelleen ajankohtaisia ja että kaikkiin niihin on mahdollista liittää potilaan näkökulma.

Keskustelussa nostettiin esille tutkimuksen näkökulmasta mielenkiintoisia aiheita:

- Vaativa lääkehoito lisääntyy, siihen liittyvää informaatiota tarvitaan potilaille, mutta myös ammattilaisille. Tarvitaan myös uusia oppimistapoja.
- Lääkehoidon käyttäjiä, joilla ei ole käytössä digitaalisia palveluita on Suomessa 600 000 henkeä (lähde: Suomalainen Naisliitto), kuinka lääkeinformaatio tavoittaa heidät?
- Lääkeinformaation haasteisiin liittyen on noussut esille tekoälypohjaiset chat botit (esim. CHAT GPT, Google Bard), joiden haasteena on, että tekoälyn käyttämät lähdetiedot eivät tällä hetkellä ole saatavilla.
- Lääkevaihdon laajentuminen ja sen vaikutukset lääkkeen käyttäjän kannalta. Hengitysluotto on tehnyt yhteistyössä Apteekkariliiton kanssa kyselyn yhdistyksen jäsenille inhaloitavien lääkkeiden apteekkivaihdosta. Kyselyn tulokset löytyvät esimerkiksi [täältä](#).
 - Tämän aiheen arveltiin kiinnostavan myös akateemisia tutkijoita.

Lääkeinformaatioverkoston jäsenille on tulossa sähköinen kysely verkoston toiminnasta ja lääkeinformaatiostrategian toteutumisesta toimikaudella 2021-2023. Kun saat kyselyn (arvio aikataulusta on vuodenvaihde), kannattaa vastata! Kyselyn tuloksia tullaan todennäköisesti hyödyntämään tutkimuksessa ja mahdollisissa graduissa.

4. Toimikausi 2021–2023: Tilannekatsaus työryhmän toimintasuunnitelmaan

Tilannekatsaus työskentelystä.

- Toimintasuunnitelmasta muokataan työryhmän toimintakertomus 2021–2023.
 - Toimintakertomukseen päivitetään kehittämisprojektien tilanne.
 - Tunne lääkkeesi -Facebook sivustolla vielä vapaita päivitysviikkoja. Ota yhteyttä Päiviin, jos haluat päivitysviikon.
 - Päivi totesi, että suuri osa kehittämisprojekteista on valmistunut hyvin. Ne kehittämistoimenpiteet, mitkä eivät ehdi valmistua tällä toimintakaudella voidaan siirtää seuraavalle toimintakaudelle, jos näin halutaan.

- Toimintasuunnitelman 2024–2026 laatimisen aloitus
 - Syksyllä alamme koostamaan toimintasuunnitelmaa kaudelle 2024–2026. Kaikkien kannattaa alkaa miettimään kehittämistoimenpiteitä tulevalle kaudelle.

5. Terveiset koordinaatioryhmän kokouksesta 14.3.2023

- **Muistio Innokylässä**
- Lääkeinformaatiofoorumiin tämän vuoden teemaksi on nostettu iäkkäät ja itsehoitolääkkeiden käyttö. Päivitetty Itsehoidon Käypä hoito -suositus julkaistaan kesäkuussa. Suosituksen päivittämisessä on ollut Duodecimin apuna Apteekkariliitto. Foorumissa tulee olemaan esillä myös Kanta-lääkityslistan ajankohtaiskatsaus, vaikka aihe oli esillä myös Lääkehoidon päivässä. Lääkityslistan kehitystyö etenee tällä hetkellä, joten uutta asiaa aiheesta löytyy. Ohjelma julkaistaan alkusyksystä.
- Koordinaatioryhmä suunnittelee (terveys)toimittajien tapaamista. Suunnitteilla tunnin kokous valitusta valmiista uutisesta. Uutista pohjustetaan esityksillä. Alustavasti aiheeksi valittu ”Kuka sinua hoitaa/Kuka jakaa lääkkeesi?”, ja se liittyy terveydenhoidon ammattilaisten lääkehoidon osaamiseen ja lääkeinformaatioon. Keskustelun alustuksena tuodaan näkökulmia esimerkiksi osaamisen varmistamisessa käytettyjen järjestelmien tasoeroista sekä oppilaitosten vaihtelevasta opetuksesta liittyen lääkehoitoon. Mukaan halutaan myös lääkkeen käyttäjän puheenvuoro. Tapaamisessa esitellään lyhyesti myös Kansallinen Lääkeinformaatioverkosto ja sen materiaaleja.
- Koordinaatioryhmä kokoontuu seuraavan kerran 26.5. helmikuussa vaihtuneen puheenjohtajan Piia Vuorelan johdolla.

6. Lääkehoidon päivä

- 16.3.2023 - Lääkehoidon onnistumisen avaimet -webinaarin tallenne katsottavissa, linkki: <https://superliitto.videosync.fi/laakehoidon-paiva-2023>
- Webinaari onnistui hyvin. Linjoilla oli noin 500 kuulijaa. Puheenvuorot olivat monipuolisia.
- Seuraavaa Lääkehoidon päivää aloitettu suunnittelemaan. Tervetuloa Lääkehoidon päivän 2024 valtakunnalliseen suunnitteluryhmään! Ryhmä kokoontuu 6.9.2023 klo 9.00–11.00 Teams -yhteydellä, ilmoittautuminen paivi.kiviranta@fimea.fi
- Työryhmä kaipaa uutta puheenjohtajaa, varapuheenjohtajaa ja sihteeriä. Kaikkia kannustetaan rohkeasti mukaa päivän suunnitteluun, vaikka ei olisikaan kiinnostunut vastuutehtävistä.
- Seuraava Lääkehoidon päivä pidetään torstaina 14.3.2024.

7. Lääkeinformaatioverkostossa tuotetut uudet materiaalit

- Lääkitystiedon ajantasaistamisen muistilista - terveydenhuollon ammattilaisen tueksi
 - i. Muistilista terveydenhuollon yksiköille saapuvan potilaan lääkityksen selvittämisen tueksi.
 - ii. Tulossa ruotsin- ja englanninkieliset versiot, samoin taskukokoinen A6-versio
 - iii. Päivi lähettää työryhmälle valmista markkinointimateriaalia, kun sellainen valmistuu.
- Potilaan osallistumisen tarkastuslista tutkijoille
 - i. Tehty yhteistyössä Rationaalisen lääkehoidon tutkimusverkoston ja EUPati Suomen kanssa.

- ii. Listan avulla tutkijat voivat tarkistaa että potilaan näkökulma ja osallisuus tulee huomioiduksi tutkimuksen kaikissa vaiheissa.
 - iii. Markkinointimateriaalia tarkastuslistasta on myös olemassa.
- Kaikki Lääkeinformaatioverkoston materiaalit saatavilla 4.5. alkaen päivitettyillä verkkosivuilla www.fimea.fi/kehittaminen/laakeinformaation_kehittaminen/laadukas-laakeinformaatio
 - i. Kannattaa käydä tutustumassa. Sivustolla löytyy myös lyhyet kuvaukset kaikista Lääkeinformaatioverkoston työryhmistä.
 - ii. Esitellään myös Lääkeinformaatioverkoston toimintaa.
- Materiaaleista on tarkoitus julkaista SIC! -lehdessä artikkeli. Osallisuus-työryhmästä toivotaan kirjoitusapua Päiville ”Ohjeita turvalliseen lääkehoito -oppaan” ja sen erikielisten tiivistelmien laatimisesta.
- Tavoitteena viestiä verkoston tekemästä työstä!
- Työryhmä kommentoi, että materiaalit ovat todella hyviä ja tarpeellisia. Materiaaleja voidaan hyödyntää monilla tavoin.

8. Muut asiat

9. Seuraava kokous 4.9. klo 13.00-15.00

Liitteet:

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän toimintakertomus 2021-2023

Tutkimuksia lasten lääkkeiden käytöstä UEF ja sidosryhmät 2006-2022

LIV Tutkimus ja seuranta -työryhmän vierailut työryhmissä 2023_Etukäteismateriaali

Lääkeinformaation tutkimusstrategia 2021-2026 Hyväksytty 2.9.2021

Jakelu: Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän jäsenet ja (varajäsenet) toimikaudella 2021–2026: